

חוק זכרון השואה והגבורה — יד ושם, תשי"ג—1953 *

רשות זכרון
יד ושם

1. מוקמת בזה בירושלים רשות זכרון, יד ושם —
- (1) לששת המיליונים מבני העם היהודי שהוכרעו בקדושת מעונים לטבח ולאבדון על ידי הנאצים ועוזריהם;
 - (2) לבתי אב מבית יעקב שהושמדו ונחרבו על ידי הצורר;
 - (3) לקהילות, לבתי כנסת, לתנועות ולארגונים, למוסדות ציבור, תרבות, חינוך, דת וחסד שנחרבו ונהרסו מתוך מזימת רשע למחות את שם ישראל ותרבותו מתחת השמים;
 - (4) לעוז רוחם של יהודים שמסרו את נפשם על עמם בקדושה ובטהרה;
 - (5) לגבורתם של חיילים יהודים בצבאות, ושל לוחמי מחתרת בישובים וביערי רות שחרפו נפשם במערכות הקרב נגד הצורר הנאצי ועוזריו;
 - (6) למסכת הגבורה של נצורי גיטאות ולוחמיהם שקמו והציתו אש המרד להצלת כבוד עמם;
 - (7) למאבקם הנשגב והמתמיד על סף האבדון של המוני בית ישראל על דמותם האנושית ותרבותם היהודית;
 - (8) למאמצי ההעפלה של הנצורים, שלא פסקו, ולמסירותם ולגבורתם של אחים שנחלצו להצלת השרידים ולשחרורם,
 - (9) ולחסידי אומות העולם ששמו נפשם בכפם להצלת יהודים.

תפקיד
יד ושם
וסמכויותיו

2. תפקידו של יד ושם הוא לאסוף אל המולדת את זכרם של כל אלה מבני העם היהודי שנפלו ומסרו את נפשם, נלחמו ומרדו באויב הנאצי ובעוזריו ולהציב שם וזכר להם, לקהילתם, לארגונים ולמוסדות שנחרבו בגלל השתייכותם לעם היהודי; ולמטרה זו יהא מוסמך —
- (1) להקים מפעלי זכרון ביזמתו ובהנהלתו;
 - (2) לכנס, לחקור ולפרסם את כל העדות על השואה והגבורה ולהנחיל לעם את לקחה;
 - (3) להשריש בארץ ובעם כולו את היום שנקבע על ידי הכנסת כיום הזכרון לשואה ולגבורה ולטפח הווי של אחדות זכרון לגבוריה ולקרבתותיה;
 - (4) להעניק לבני העם היהודי שהושמדו ונפלו בימי השואה והמרי אזרחות-זכרון של מדינת ישראל, לאות היאספם אל עמם;
 - (5) לאשר ולהדריך מפעלים העושים להנצחת זכרם של קרבנות השואה וגבוריה או לשתף פעולה עם מפעלים כאלה;
 - (6) לייצג את ישראל במפעלים בינלאומיים שמטרתם הנצחת זכרם של קרבנות הנאצים וחללי המלחמה בהם;
 - (7) לעשות כל פעולה אחרת שתידרש לשם ביצוע תפקידו.

3. יד ושם הוא גוף מואגד, זכאי להתקשר בחוזים, לרכוש ולהחזיק נכסים ולהוציאם מרשותו ולהיות צד בכל הליך משפטי ובכל משא ומתן אחר.

יד ושם —
גוף מואגד

* נתקבל בכנסת ביום ח' באיילול תשי"ג (19 באוגוסט 1953); הצעת החוק נתפרסמה בהצעות חוק 161 מיום ט' בניסן תשי"ג (25.3.53), עמ' 170.

4. המוסדות המנהלים של יד ושם יהיו מועצה והנהלה.
5. השתתפות אוצר המדינה בהקמתו ובהחזקתו של יד ושם תיקבע בתקציב המדינה; יד ושם יפעל על-פי תקציבו הוא, אשר ההכנסות לכיסויו יבואו מהשתתפות זו, ומהשתתפות חמרית של מוסדות וארגונים לאומיים וציבוריים, ממפעליו ושירותיו, מתשלומי חברים, מינויים ותומכים, מעזבונות, הקצבות ותרומות, וכן מכספים ואמצעים חמריים אחרים שיגייס באישור הממשלה.
6. חבר הממשלה שיוסמך על ידיה לבצע חוק זה (להלן — השר) יתקין, באישור הממשלה, את תקנון יד ושם ותקפו מיום פרסומו ברשומות.
7. בתקנון ייקבעו —
- (1) הרכב המועצה, דרך הקמתה, סמכויותיה וסדרי כינוסה;
 - (2) הרכב ההנהלה, דרך הקמתה, סמכויותיה ודרכי עבודתה;
 - (3) הדרכים והסדרים לזימון ועידות וכינוסים;
 - (4) תנאים לקבלת אזרחות-הזכרון וסדרי הענקתה;
 - (5) האמצעים לציון השתתפותם במערכות הקרב נגד הצורר הנאצי ועוזריו של חיילים ולוחמי מחתרת יהודים ונצורי גיטאות;
 - (6) סדרי הכנת התקציב ואישורו, והוראות בדבר המשק והנהלת הכספים;
 - (7) הוראות אחרות שהשר יקבע כנחוצות לקיומו של יד ושם כרשות זכרון.
8. השר רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו של חוק זה.

מוסדות
יד ושם
תקציב
יד ושם

תקנון
יד ושם

הוראות
התקנון

תקנות

בן-ציון דינור
שר החינוך והתרבות

משה שרת
שר החוץ
ממלא מקום ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה